

Jsoucí a FYSIS

Tak jako jsoucí (jsoucno) nemůžeme omezit (redukovat) pouze na aktuálně přítomné jsoucí, ale musíme mu přiznat jeho událostnost a tedy vedle jeho aktuální jsoucnosti akceptovat jeho bylost (jako řadu jsoucností, které aktuální sice už byly, ale nyní aktuální nejsou), jakož i jeho budoust (jako zatím jen zčásti odhadnutelnou řadu jsoucností, k jejichž aktuálnosti má teprve dojít). To pochopitelně platí jen o tzv. pravých jsoucnech, vnitřně více nebo méně integrovaných a tedy určitým způsobem spjatých v jednotu, v celek. Chceme-li vyslovit (pojmenovat) to, jak je jsoucno jakožto celek vskutku „jsoucím“, nemůžeme se vyhnout problému zásadního rozlišení mezi jsoucností a bytím jsoucna. Každá jsoucnost (pravého) jsoucna je pouhou „abstrakcí“ (ovšemže nikoli „subjektivní“ či jen myšlenkovou), neboť zachycuje něco, co ještě aktuálně není, nebo co se právě aktuálním stává a stalo, ale okamžitě aktuálním být přestává a stává se minulostí; „konkrétní“ (konkrescentní) je pouze pravé jsoucno jako celek, a jakožto celek nemůže být celé aktuální, tudíž ani aktuálně jsoucí. A právě v takovém případě mluvíme o bytí onoho (konkrétního) jsoucna, neboť jeho bytí je časově (ale i prostorově) koextenzivní s celou jeho skutečností, s celým jeho „životem“ (ať už v doslovném nebo jen přeneseném smyslu). A tato okolnost, že počátek, průběh a zakončení pravého jsoucna (jakožto události, událostného celku) náleží nějakým scelujícím, integrujícím způsobem „k sobě“, a to tak, že můžeme mluvit o zrodu, růstu a uhynutí, je v našem pojetí postihována oním termínem *fysis*, který znamená víc než pohyb, a ovšem víc než pouhou sukcesi jednotlivých stavů, nám umožňuje chápat celý průběh jako více než sjednocený, tedy jako vývoj nebo rozvoj (zajisté neredukovaný na pouhé rozvíjení něčeho, co už na počátku bylo v zavinuté podobě „dáno“ a tedy rozhodnuto, determinováno).

(Písek, 150801-2.)